

Τα πρότυπα ΕΠΑΛ και η αλήθεια

ΟΧΙ στη μετατροπή του 3^{ου} ΕΠΑΛ Ταύρου σε «ΠΡΟΤΥΠΟ»

Το ΔΣ της Ε' ΕΛΜΕ Αθήνας καταγγέλλει την πρόταση για μετατροπή του 3^{ου} ΕΠΑΛ Ταύρου σε πρότυπο, πρόταση που βρίσκει ομόφωνα (πλην ενός) αντίθετους τους οργανικά ανήκοντες στο σχολείο, αλλά και την τοπική εκπαιδευτική κοινότητα. Αποτελεί προσπάθεια του Υπουργείου Παιδείας και του ΔΔΕ να επεκταθεί ο αριθμός των πρότυπων σχολείων, στο πλαίσιο εφαρμογής του νόμου 4692/20 και 4763/2020 και στην περιοχή μας με προκλητικό τρόπο, καθώς δε ρωτήθηκε η γνώμη εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών που καταδικάζουν τον σχεδιασμό. Η επιλογή αυτή έρχεται να συνεχίσει την προσπάθεια επέκτασης του θεσμού των πρότυπων σχολείων και είναι κεντρικό στοιχείο της πολιτικής της κυβέρνησης για την εκπαίδευση.

Αντί η κυβέρνηση να προχωρήσει στη στήριξη όλων των σχολείων, προχωρά σε μια πολιτική κατηγοριοποίησης και διαχωρισμού τους: σε κάθε περιοχή θα υπάρχουν λίγα πρότυπα σχολεία που θα υπηρετούν την "αριστεία", ενώ τα υπόλοιπα θα είναι καταδικασμένα στην υποχρηματοδότηση και την υποβάθμιση. Τα πρότυπα σχολεία θα είναι τα πρώτα σχολεία όπου θα εφαρμοστούν όλες οι εκπαιδευτικές αναδιαρθρώσεις, από την εξοντωτική αξιολόγηση μέχρι την αναζήτηση χορηγών, ώστε να υποχρεώσουν και τα υπόλοιπα να συμμορφωθούν. Με την επέκταση τους κατηγοριοποιούν τα σχολεία σε "καλά" και σε "κακά". Ανοίγει ο δρόμος για τη δημιουργία σχολείων πολλών ταχυτήτων, με διαφορετική χρηματοδότηση, διαφορετικό πρόγραμμα, διαφορετικά μαθήματα, ανάλογα με την τσέπη του κάθε γονιού!

Ό,τι και να σκεφτόμαστε για το ένα ή το άλλο από τα μέτρα του ΥΠΑΙΘ που πέφτουν βροχηδόν δεν μπορεί να χάνουμε από τα μάτια μας τη μεγάλη εικόνα: Το κράτος αποσύρεται από την εκπαίδευση. Δεν μπορεί να το κάνει δια μιας και γι' αυτό το κάνει με δόσεις. Σήμερα είναι οι τράπεζες θεμάτων, τα «πρότυπα» ΕΠΑΛ και πάνω από όλα η Αξιολόγηση. Αύριο, κατά το Βρετανικό υπόδειγμα, θα είναι η παραχώρηση των «προτύπων» ή των «καλών» γενικών και επαγγελματικών σχολείων σε ιδιώτες.

Σήμερα περισσότερο και φανερότερα από ποτέ, δεν δουλεύουμε για να δώσουμε παιδεία, αλλά για να αποκλείσουμε από την παιδεία.

Τι σημαίνει όμως η μετατροπή του 3^{ου} ΕΠΑΛ Ταύρου σε πρότυπο;

- Από το σχολείο **θα αποκλείονται μαθητές** καθώς η επιλογή μαθητών και μαθητριών θα γίνεται με βάση τον βαθμό του απολυτηρίου του Γυμνασίου και με κλειστό αριθμό εισακτέων, που θα καθορίζεται με υπουργική απόφαση τον Απρίλιο κάθε χρόνου. Όσοι δεν γίνονται δεκτοί είτε θα αναγκάζονται να πάνε σε σχολείο άλλου δήμου, με όλα τα προβλήματα μετακίνησης αλλά και τον κίνδυνο να μην μπορούν να συνεχίσουν την ειδικότητά τους είτε ακόμα και να διακόψουν τις σπουδές τους. Στόχος είναι όσοι μαθητές/τριες μείνουν εκτός ΕΠΑΛ να στραφούν προς τις «Μεταγυμνασιακές Σχολές Κατάρτισης» που πρόκειται να ιδρυθούν στα μέτρα συγκεκριμένων επιχειρήσεων. Σε αυτές, με έξοδα του δημοσίου, θα καταρτίζονται δουλεύοντας και πάλι αμισθί, 15χρονα παιδιά που θα αντικαθιστούν ενήλικους εργαζόμενους, σε μια συνεχή ροή από τα γυμνάσια προς τους εργασιακούς χώρους. Οι μαθητές αυτοί δεν θα έχουν απολυτήριο Λυκείου, με ό,τι σημαίνει αυτό για το μέλλον τους. Στην πραγματικότητα στόχος είναι να φτιαχτούν εργαζόμενοι μειωμένων απαιτήσεων και προσδοκιών.

- Η πίεση της βαθμολογίας θα μεταφερθεί άμεσα στη γυμνασιακή εκπαίδευση όπου ο ανταγωνισμός των παιδιών για μια θέση στο Π.ΕπαΛ και η παρεπόμενη βαθμοθηρία θα δηλητηριάσουν το εκπαιδευτικό κλίμα και θα μετατρέψουν τα γυμνάσια από σχολεία σε φροντιστηριακά προπαρασκευαστικά κέντρα. Οι οικογένειες των παιδιών θα οδηγηθούν από τον ανταγωνισμό, σε μια οικονομική αιμορραγία για «ιδιαιτέρα» και «φροντιστήρια» προκειμένου να επιτευχθεί μια αρκετά υψηλή βαθμολογία εισαγωγής στο «πρότυπο» ΕπαΛ, την ίδια στιγμή που από την άλλη, θα στερεί από τα 15χρονα, κάθε εκπαιδευτική ευκαιρία στα παιδιά όσων οικογενειών δεν μπορούν να ανταποκριθούν οικονομικά.
- Όμως και τα ίδια τα πρότυπα ΕΠΑΛ μετατρέπονται από σχολεία σε σχολές κατάρτισης, όπως μαρτυρά η απόσπασή τους από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και η υπαγωγή τους στην Διεύθυνση Κατάρτισης και δια Βίου Μάθησης, που τους στερεί τον χαρακτήρα ενός δημόσιου σχολείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Σε αυτά τα σχολεία το 1/3 των εργαστηριακών ωρών θα διεξάγεται εκτός σχολείου σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα με τη μορφή της πρακτικής άσκησης, που σημαίνει φθηνή ή δωρεάν εργασία για ανήλικους μαθητές/τριες. Επιπλέον, με αυτό το τρόπο το 1/3 των θέσεων εργασίας των εκπαιδευτικών ειδικοτήτων θα χαθούν.
- Ανοίγει διάπλατα ο δρόμος για την **αμφισβήτηση των εργασιακών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών στο ΕΠΑΛ**. Αυτό σημαίνει ότι παρά το γεγονός ότι οι οργανικά ανήκοντες διατηρούν τη θέση τους, έχουμε να κάνουμε μια προσωρινή ρύθμιση. Οι εκπαιδευτικοί στα σχολεία αυτά υπηρετούν επί θητεία (τετραετή), πρέπει να είναι "αυξημένων προσόντων" και επιλέγονται μετά από διαδικασία αξιολόγησης, με βάση τους ατομικούς τους φακέλους και τη συνέντευξη. Μετά τη λήξη της θητείας, πρέπει να αξιολογηθούν πάλι, για να κριθεί αν θα παραμείνουν στο σχολείο. Με βάση την εμπειρία των Πρότυπων και Πειραματικών ΓΕΛ ανοίγει ο δρόμος για την κατάργηση των οργανικών θέσεων, όσων εκπαιδευτικών δεν κριθούν «κατάλληλοι» μετά την υπερεντατική επιμόρφωση εκτός ωραρίου, επειδή δεν πιστοποιούνται τα «αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα» που περιγράφονται στο νόμο. Οι συνάδελφοι αυτοί υποχρεώνονται να μετακινηθούν σε άλλη μονάδα - αν και όπου βρεθεί κενή θέση - με βάση τη διαδικασία της υπεραριθμίας, άρα η οργανική θέση στην περίπτωση αυτή αποτελεί κενό γράμμα που δεν προστατεύει κανέναν.
- Δημιουργείται ένα σχολείο – βιτρίνα για τις ανάγκες των επιχειρήσεων που το πρόγραμμα και η λειτουργία του θα καθορίζεται από τις δικές τους απαιτήσεις. Η αγορά εργασίας θα αποφασίζει ποιες ειδικότητες χρειάζεται και ποιες όχι. Σε ένα βράδυ θα καταργούνται ειδικότητες, οι μαθητές δεν θα βρίσκουν την ειδικότητα που επιθυμούν για να σπουδάσουν. Οι προσφερόμενες ειδικότητες θα τείνουν να είναι υπερβολικά προσαρμοσμένες στις τρέχουσες ανάγκες των τοπικών επιχειρήσεων, πράγμα που τους δίνει πρόσκαιρο και εποχικό χαρακτήρα, καθώς θα πρέπει να αλλάζουν διαρκώς. Αν οι ανάγκες των επιχειρήσεων ή των φορέων αλλάξουν αργότερα, αχρηστεύονται και οι αντίστοιχες ειδικότητες. Το Επαγγελματικό Λύκειο δεν μπορεί να εκπαιδεύει κατά παραγγελία για την κάθε επιχείρηση μαθητές και μαθήτριες σε ειδικότητες που θα έχουν ημερομηνία λήξης ή που δεν θα έχουν γενική αξία μέσα και έξω από τα γεωγραφικά όρια που το σχολείο καλύπτει.
- Η χρηματοδότηση των Προτύπων θα γίνεται «από δωρεές, χορηγίες, κληρονομίες, κληροδοσίες και άλλες παροχές τρίτων, καθώς και επιχορηγήσεις από άλλες πηγές (νόμος 4692)». Με άλλα λόγια προβλέπεται από το νομοθετικό πλαίσιο να λειτουργήσουν τα σχολεία με την εμπλοκή και επίσημα των χορηγών, απαλλάσσοντας το κράτος από την ευθύνη λειτουργίας αυτών των σχολείων. Βέβαια, οι χορηγίες και οι δωρεές ποτέ δεν είναι «τζάμπα» και έτσι το άνοιγμα του σχολείου σε εξωσχολικούς και αναρμοδίους με την εκπαιδευτική διαδικασία φορείς (το λεγόμενο «ανοιχτό σχολείο») θα γίνεται το όχημα ώστε όλη η λειτουργία του πρότυπου σχολείου να εξυπηρετεί τα πρόσκαιρα αγοραία συμφέροντα τοπικών επιχειρηματικών παραγόντων σε αντίθεση με τις κοινωνικές ανάγκες.

Το «πρότυπο» ΕΠΑΛ **δεν θα έρθει για να δημιουργήσει καλύτερη εκπαίδευση**, διότι με την ίδια χειρονομία που θα ξεχωρίζει τα υποτιθέμενα «άριστα» παιδιά που αξίζουν το «άριστο» σχολείο, θα ξεχωρίζει ταυτόχρονα και θα σταμπάρει ως δήθεν «μέτρια» τα υπόλοιπα παιδιά στα οποία δεν θα άξιζε παρά ένα «μέτριο», δηλαδή υποστελεχωμένο, υποεξοπλισμένο και υποχρηματοδοτούμενο σχολείο. **Το «πρότυπο» ΕΠΑΛ δεν θα έρθει για να δώσει στα παιδιά την ευκαιρία να μορφωθούν, να οικειοποιηθούν τον πολιτισμό της κοινωνίας και το τόπου τους, αλλά να τους τη στερήσει.** Τα παιδιά του «προτύπου» επίσης θα τη στερηθούν, γιατί θα κάνουν κατάρτιση σε βάρος όλων των μαθημάτων και προγραμμάτων εγκύκλιας γενικής παιδείας και πολιτισμού.

Όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από το βαθμό που γράφει το απολυτήριο του γυμνασίου, έχουν δικαίωμα και ανάγκη για ένα σχολείο με επαρκή χρηματοδότηση, που θα καλύπτει τις αυξημένες ανάγκες των ΕΠΑΛ σε υποδομή, αίθουσες, εργαστήρια και εξοπλισμό, με μόνιμους εκπαιδευτικούς που να επιμορφώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Ένα σχολείο που να μπορεί να παρέχει σύγχρονες γνώσεις σε ειδικότητες και τομείς που έχουν τον απαραίτητο εκείνο γενικό χαρακτήρα για να ανταποκρίνονται στο γενικό τεχνολογικό επίπεδο του κλάδου τους. Οι μαθητές και οι μαθήτριες εκτός της ειδικότητας τους πρέπει να έρχονται σε επαφή με ένα ευρύ φάσμα τεχνικών εφαρμογών που θα τους προσφέρει πολλαπλές δεξιότητες και εφόδια για την επαγγελματική τους ζωή. **Τα παιδιά σε αυτή την ηλικία δεν έχουν ανάγκη να «μάθουν μια τέχνη» για τις ανάγκες των επιχειρήσεων· έχουν ανάγκη να μάθουν μια τέχνη για να ζήσουν.**

Διεκδικούμε:

- Να μη μετατραπεί το 3ου ΕΠΑΛ Ταύρου σε πρότυπο.
- Αύξηση της χρηματοδότησης για όλα τα σχολεία από τον κρατικό προϋπολογισμό, που να καλύπτει τις σύγχρονες ανάγκες των ΕΠΑΛ σε σύγχρονα- επαρκή εργαστήρια με κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή, σύγχρονα βιβλία και εποπτικό υλικό.
- Οι μαθητές της περιοχής να έχουν δικαίωμα να πηγαίνουν σε σχολείο της περιοχής τους, στην ειδικότητα που θέλουν. Όχι σχολεία για λίγους και εκλεκτούς.
- Πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα κατά τη διάρκεια της μαθητείας μετά την ολοκλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, πιστοποίηση μέσα στο πτυχίο, ριζικές αλλαγές στα αναλυτικά προγράμματα, ώστε να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας.
- Το ποσό του ενός εκατομμυρίου που <<τάζουν>> ότι θα δώσουν για το πρότυπο ΕΠΑΛ (εντελώς αμφίβολο με βάση την πολύπλευρη οικονομική και ενεργειακή κρίση και τα υπέρογκα ελλείμματα) να διατεθεί ισόποσα σε όλα τα ΕΠΑΛ της περιοχής, εάν πραγματικά ενδιαφέρονται για την αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Όλοι συσπειρωμένοι στο σωματείο μας, μαζί με τους γονείς και τους μαθητές μας για ένα σχολείο που εξασφαλίζει τα μορφωτικά δικαιώματα όλων των μαθητών.

Για το ΔΣ

Ο Πρόεδρος

Μούρρης Ηλίας

Ο Γραμματέας

Φύτρος Πέτρος